

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/222/2015
Identifikačné číslo spisu:	6108214302
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6108214302.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky M., bývajúcej v B., zastúpenej AK PRESPERINOVA, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 15, Banská Bystrica, IČO: 36 859 583, v mene ktorej koná JUDr. Ing. Petra Presperinová, konateľka a advokátka, proti odporkyni Rapid life životná poisťovňa, a.s., Košice, Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, zastúpenej JUDr. Martinom Timcsákom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Laurinská 3, o určenie, že poistný vzťah trvá a účastníci sú poistnou zmluvou viazaní, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 10 C 82/2008, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. októbra 2013 sp. zn. 14 Co 24/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica v poradí druhým rozsudkom z 18. septembra 2012 č.k. 10 C 82/2008-355 určil, že poistná zmluva V. č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená 11. decembra 1996 navrhovateľkou ako poistencom a odporkyňou ako poisťovateľom ku dňu vyhlásenia rozsudku existuje a zmluvné strany sú ňou viazané. Vzájomný návrh odporkyne zamietol. Zároveň uviedol, že o trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Takto rozhodol, keď mal za to, že navrhovateľka má naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. pretože za stavu, keď odporkyňa tvrdí, že poistná zmluva zanikla, lebo bez takéhoto určenia by jej právne postavenie bolo neisté, nemohla by si byť istá, či poistný vzťah trvá, či zmluva existuje alebo či zanikla a nevedela by, či jej bude poistné plnenie v dohodnutom čase vyplatené. Podľa názoru súdu prvého stupňa odporkyňa nemala právo zrušiť poistenie s vyplatením odbavného podľa čl. 11 ods. 2 VPPŽP, na ktoré sa v oznámení odvolával, lebo nositeľom tohto práva je len poistník teda navrhovateľka. K tvrdeniu odporkyne, o nutnosti zmeny pôvodne uzavretých poistných zmlúv z dôvodu, že jej Národná banka Slovenska, ako orgán vykonávajúci dozor nad finančným trhom na základe vykonanej kontroly uložila povinnosť vykonať opatrenia smerujúce k náprave, vychádzal z písomného vyjadrenia z 25. apríla 2012,

v ktorom dožiadany orgán dozoru nad finančným trhom uviedol, že nikdy explicitne neuložil odporkyni povinnosť prepočítať výšku poistného pri všetkých už existujúcich poistných zmluvách. Podstatnou skutočnosťou pre rozhodovanie v danej veci bolo, že zmluvný vzťah založený medzi účastníkmi konania zmluvou o poistení vznikol 11. decembra 1996, teda v čase neúčinnosti § 31a zákona č. 186/2004 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve. S prihliadnutím na princíp zákazu retroaktivity, dospel súd prvého stupňa k záveru, že i napriek tomu, že po uzavretí zmluvy o poistení došlo k zmene právnej úpravy, ktorá sa dotkla spôsobu výpočtu poistného poisťovateľom, nie je prípustné, aby táto skutočnosť ovplyvnila obsah predtým riadne a platne uzavretej poistnej zmluvy. Keďže navrhovateľka odporkyňou navrhnuté alternatívne riešenia zmeny obsahu poistnej zmluvy neakceptovala, sú účastníci konania viazaní svojimi prejavmi vôle obsiahnutými v poistnej zmluve z 11. decembra 1996. Predmetná poistná zmluva je absolútne platná a nezanikla žiadnym zo spôsobov upravených v Občianskom zákonníku (§ 800 až § 802), ani vo VPPŽP a zmluvné strany sú jej obsahom viazané. Z uvedeného dôvodu súd návrhu navrhovateľky v plnom rozsahu vyhovel. Vzhľadom na tento výsledok konania potom zamietol vzájomný návrh odporkyne, ktorá sa alternatívnym petitom domáhala určenia, že poistný vzťah účastníkov trvá a odporkyňa má oči navrhovateľke právo na poistné 27,38 eur mesačne od uzavretia poistenia do 11. novembra 2006, alebo určenie, že poistný vzťah účastníkov trvá a navrhovateľka má voči odporkyni právo na poistnú sumu pre prípad dožitia sa konca poistenia v sume 2 897,50 eur, alebo určenia, že poistný vzťah účastníkov v časti poistenia v rizikách smrti trvá a v časti poistenia dožitia sa konca poistenia zanikol a odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke bezdôvodné obohatenie vo výške časti poistného uhradeného navrhovateľkou za poistenie rizika dožitia sa konca poistenia, alebo určenia, že poistný vzťah účastníkov trvá a navrhovateľka má voči odporkyni právo na poistnú sumu pre prípad dožitia sa konca poistenia vo výške určenej súdom. Súd prvého stupňa výrok o trovách konania, o ktorých rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zdôvodnil § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie odporkyne rozsudkom z 22. októbra 2013 sp. zn. 14 Co 24/2013 rozsudok okresného súdu potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a aplikujúc § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku. Mal za to, že súd prvého stupňa dospel k správnym skutkovým zisteniam, so správnym právnym záverom. K odvolacím námietkam uviedol, že súd prvého stupňa neporušil procesno - právne predpisy a nedostatky, na ktoré odporkyňa poukázala, nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku doplnil, že navrhovateľka mala naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., pretože ním došlo k odstráneniu právnej neistoty navrhovateľky ohľadom jej právneho postavenia voči odporkyni vyplývajúcej z poistnej zmluvy, keďže spornou otázkou v konaní bolo, či zrušenie poistnej zmluvy je platné a či táto trvá. Dôvody uvádzané odporkyňou podľa odvolacieho súdu nespôsobili nemožnosť plniť z poistnej zmluvy, ale len sťaženie podmienok plnenia, ktoré však nemalo za následok faktickú ani právnu nespľniteľnosť záväzku žalovanej. K odvolacej námietke odporkyne, že došlo k zmene zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve, v dôsledku ktorého by zotrvanie v predmetnom právnom vzťahu bez zmeny bolo porušením kogentných ustanovení citovaného zákona, odvolací súd uviedol, že zákon o poisťovníctve je normou verejného práva, ktorá neupravuje otázky týkajúce sa obsahu, vzniku či zániku poistných zmlúv. Ustanovenie § 31a citovaného zákona predstavuje zásah verejno - právneho charakteru, ktorý sa však týka len poisťovne a nezasahuje do konkrétnych súkromno - právnych vzťahov (zmlúv). Odvolací súd zdôraznil, že obsah právneho vzťahu medzi účastníkmi nebol v rozpore so zákonom o poisťovníctve, v rozpore so zákonom boli iba pravidlá tvorby zdrojov poisťovne, navyše ide o vzťah súkromnoprávnej povahy upravený predpismi občianskeho práva. Námietku odporkyne, že súd prvého stupňa nevykonal všetky ňou navrhované dôkazy, považoval odvolací súd za nedôvodnú, pretože vykonanie týchto dôkazov bolo bez právneho významu pre rozhodnutie vo veci, a preto bol postup súdu prvého stupňa správny. Odvolací súd v dôvodoch rozhodnutia konštatoval súdom prvého stupňa zamietnutie vzájomného návrhu odporkyne. Nakoľko okresný súd vyslovil, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej s poukazom na § 151 ods. 3 O.s.p., v súlade s § 224 ods. 4 O.s.p. rozhodne okresný súd o trovách prvostupňového a súčasne aj odvolacieho konania.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa. Namietala, že postupom súdu jej

bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), z dôvodu, že rozhodnutia súdov nižších stupňov nezodpovedajú zákonným požiadavkám uvedeným v § 157 ods. 2 O.s.p. K odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť aj tým, že súdy oboch stupňov odmietli vykonať dôkazy navrhované odporkyňou, ktoré by podľa jej názoru osvedčili skutočnosti vzniknuté na strane žalovanej v roku 2008 po vykonaní dozoru nad výkonom poisťovníctva. Súdov nižších stupňov opomenuli v rámci vykonávania dôkazov správny procesný postup podľa § 129 O.s.p. V dovolaní tiež namietala, že konanie je postihnuté inou vadou (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci preto, že súdy nižších stupňov opomenuli svoju povinnosť podľa § 118 ods. 2 O.s.p., ako aj, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) z pohľadu výkladu § 575 Občianskeho zákonníka. Žiadala, aby dovolací súd rozsudky oboch súdov zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, resp., aby rozsudky oboch súdov zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

Navrhovateľka navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas odporkyňa (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Odporkyňa dovoláním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania by v danom prípade prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (v znení účinnom do 31. decembra 2014). Dovolací súd preto so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z nich. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladajú. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takej vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z vymenovaných väd.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľka netvrdila a dovolací súd ich existenciu nezistil. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľky je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidí v tom, že odôvodnenie rozhodnutí okresného a krajského súdu nezodpovedá požiadavkám uvedeným v § 157 ods. 2 O.s.p. a tiež, že nižšie stupne opomenuli v rámci vykonávania dôkazov správny procesný postup podľa § 129 O.s.p.

O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, ide vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé.

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rokovaní 3. decembra 2015 prijalo stanovisko, podľa ktorého nepreskúmateľnosť zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, tvrdenia dovolateľky v dovolaní a obsah dôvodov rozhodnutí, dospel dovolací súd k záveru, že výnimočná situácia podľa druhej vety citovaného stanoviska nenastala. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, prečo návrhu vyhovel. Aké skutočnosti považoval za rozhodujúce pre zamietnutie vzájomného návrhu odporkyne. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne nedôvodné, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (I. ÚS 188/06).

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Podľa § 129 ods. 1 a 2 O. s. p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje

pojednávaniu. Predseda senátu alebo samosudca môže uložiť tomu, kto má listinu potrebnú na dôkaz, aby ju predložil, alebo ju obstará sám od iného súdu, orgánu alebo právnickej osoby.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k žalobnému návrhu navrhla, aby si súd vyžiadala spis Ministerstva financií Slovenskej republiky č. j. 52/1024/1995 a vypočul v konaní JUDr. P., generálneho riaditeľa správy poistenia. Zo zápisnice z pojednávania konanom dňa 18. septembra 2012 pred súdom prvého stupňa, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, pred jeho vyhlásením účastníci konania nenavrhli žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie. Súd preto vyhlásil dokazovanie za skončené. Odporkyňa svoje odvolanie okrem iného odôvodnila aj tým, že súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Krajský súd v Banskej Bystrici sa s uvedeným odvolacím dôvodom vysporiadal vo svojom rozsudku a uvedený odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) považoval za neopodstatnený.

Dovolací súd nezistil existenciu dôvodu prípustnosti dovolania, ktorý mal spočívať v nedodržaní procesného postupu prvostupňovým súdom, vyplývajúceho z ustanovenia § 129 ods. 1 a 2 O.s.p. Pokiaľ ide o argumentáciu (námietku) dovolateľa, a to ohľadom nevykonania určitého dôkazu, je treba uviesť, že takýto postup môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (porovnaj R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonala všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodíť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm. f/ O.s.p. prípustné (porovnaj R 125/1999). Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv odporkyne nie je postupom, ktorým by im súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 O.s.p. zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné) možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. odôvodniť. Existencia tejto vady sama osebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolateľka preto neopodstatnene namietala, že nedodržaním procesného postupu v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. účinného od 15. októbra 2008, im súd odňal možnosť pred súdom konať.

Z ustanovení § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p. vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje svoje právo alebo povinnosť protistrany, a procesná povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Ide o základné povinnosti účastníka sporového konania. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia; táto zodpovednosť sa prejaví v jeho procesnom neúspechu. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu, aby rozhodol o veci samej aj v prípadoch nepreukázania určitej skutočnosti, ktorá bola významná pre rozhodnutie podľa hmotného práva. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva (z príslušnej hmotnoprávnej normy). V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti.

Označenie dôkazov nie je iba procesnou povinnosťou účastníkov konania, ale zároveň aj ich procesným oprávnením. Uplatnenie tohto oprávnenia je však časovo limitované. V zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. (okrem výnimiek v ňom ustanovených) je súd povinný poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a O.s.p.) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada.

Právomoc (súdu) konať o veci, ktorej sa žalobný návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a

aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania.

V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť však sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p.

Dovolanie je odporkyňou odôvodňované tiež tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Keďže v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Prítom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Úspešnej žalobkyni nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože trovy súvisiace s odmenou právnej zástupkyne žalobkyne za vyjadrenie k dovolaniu, nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva, alebo v porovnaní s jej vyjadreniami v základnom konaní neobsahovalo nové okolnosti (viď napr. čl. 280a nasl., čl. 442 a nasl. spisu).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.